

Bryssel 27.5.2020
COM(2020) 440 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

Mukautettu komission työohjelma 2020

1. UUSI JA MUUTTUVA TILANNE

Euroopan komissio vahvisti 29. tammikuuta työohjelmansa vuodeksi 2020. Siinä esitettiin tämän komission toimikauden ensimmäisen vuoden tärkeimmät aloitteet ja konkretisoitiin puheenjohtaja von der Leyenin poliittisissa suuntaviivoissa esitettyä kuutta kunnianhimoista tavoitetta sekä Euroopan parlamentin ja Eurooppa-neuvoston strategisen ohjelman 2019–2024 painopisteitä.

Komission työohjelma hyväksyttiin ennen kuin covid-19-kriisi iski Eurooppaan. Yksittäiset tautitapaukset vaihtuivat nopeasti kansanterveyskriisiksi, ennennäkemättömän laajaksi talouden häiriöksi ja maailmanlaajuiseksi pandemiaksi traagisin mittasuhtein. **Eurooppa joutui kohtaamaan muutamassa viikossa välittömän ja ainutlaatuisen haasteen**, joka vaikutti vaihtelevassa määrin jokaiseen maahan, alueeseen ja henkilöön. Terveysturvallisuuden järjestelmät venyivät kestävytyksensä ääriarvoille, ja etulinjan työntekijöiltä vaadittiin sankarillisia suorituksia. Ennennäkemättömillä yhteiskunnan ja talouden sulkutoimilla pyrittiin hillitsemään viruksen leviämistä. EU:n tasolla toteutetut nopeat ja kattavat toimet auttoivat vaimentamaan iskua.

Koko tämän ajan Euroopan komission vakaana päämääränä on ollut **ihmishenkien ja elinkeinojen suojeleminen**. Se tarjosi käyttöön kaikki jäljellä olevat EU:n talousarviovarat ja perusti lääkinellisten laitteiden varaston. Se hyödynsi talousarvio- ja valtiontukisääntöjen joustovaraa enemmän kuin koskaan ja ehdotti uuden SURE-välineen perustamista työttömyysriskien lieventämiseksi ja työntekijöiden tukemiseksi. Se päätti muun muassa välttämättömien hyödykkeiden tullittomasta tuonnista ja esitti ehdotuksia liikenteestä, kaupasta, tuesta kumppanimaille ja monesta muusta asiasta. Se antoi monenlaisia ohjeita rajavalvonnasta matkustajien oikeuksiin ja esitti etenemissuunnitelman, jolla varmistetaan rajoitusten turvallinen ja asteittainen purkaminen.

Tähän mennessä **komissio on hyväksynyt 291 päätöstä ja muuta säädöstä kriisin alkamisen jälkeen**. Lähes mitään näistä ei ollut suunniteltu eikä mainittu komission vuoden 2020 työohjelmassa. Tämä kuvastaa tilanteen kiireellisyyttä ja dramaattisuutta sekä nopeutta, jolla komissio joutui vaihtamaan pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävän työn välittömään kriisinhallintaan.

Tartuntakäyrän madaltamiseksi yhdessä toteutettujen, ennen kaikkea kansalaisten, toimien ansiosta viruksen leviäminen on hidastunut ja vähentynyt kaikkialla Euroopassa. Kriisistä toipuminen riippuu siitä, miten virus saadaan pidettyä hallinnassa ja sen kanssa opitaan elämään lähitulevaisuudessa. Se edellyttää kuitenkin myös nopeaa ja joustavaa tukea ja investointeja sinne, missä sitä eniten tarvitaan. Tähän komissio pyrkii nyt **Euroopan elpymissuunnitelmalla**¹, johon sisältyy muutettuun monivuotiseen rahoituskehikseen lisätty uusi elpymisväline.

Osana nyt esitettävää pakettia komissio mukauttaa myös vuoden 2020 työohjelmaansa. Tähän on kaksi syytä. Ensinnäkin **komissio aikoo vakaasti toteuttaa työohjelmassaan antamansa sitoumukset**. Toiseksi **joidenkin ehdotettujen toimien aikataulua on tarkistettava** kriisin luonteen ja laajuuden sekä kriisinhallintaan keskittymisen vuoksi. Vuoden 2020 työohjelman liitettä I on päivitetty vastaavasti.

¹ Euroopan h-hetki: korjaamalla ja kehittämällä parempaa seuraavalle sukupolvelle, COM(2020) 456.

Toisaalta elpyminen edellyttää vahvaa poliittista ohjausta sekä investointeja. Tätä käsitellään yksityiskohtaisemmin Euroopan elpymissuunnitelmaa koskevassa tiedonannossa. Sitä työestetään edelleen uusissa ehdotuksissa, jotka luetellaan **aiekirjeessä, jonka komissio esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle** syyskuussa pidettävän puheenjohtaja von der Leyenin unionin tilaa käsittelevän puheen yhteydessä. Ne sisällytetään sitten komission vuoden 2021 työohjelmaan, joka on määrä hyväksyä tämän vuoden lokakuussa.

2. KOMISSION TYÖOHJELMAN TOTEUTTAMINEN: MUUTTUNUT AIKATAULU, TIUKEMMAT TAVOITTEET

Puheenjohtaja von der Leyenin poliittisissa suuntaviivoissa ja komission vuoden 2020 työohjelmassa esitetyt painopisteet ovat tärkeämpiä kuin koskaan, koska Euroopan on päästävä kriisistä jaloilleen. On entistäkin tärkeämpää vauhdittaa sekä vihreää että digitaalista siirtymää, rakentaa oikeudenmukaisempaa Eurooppaa, jonka talous toimii ihmisten hyväksi, vahvistaa sisämarkkinoita ja strategista riippumattomuutta, puolustaa EU:n arvoja, edistää demokratiaa ja kantaa geopoliittisena toimijana vastuuta maailmanlaajuisista asioista. Tämä edistää Euroopan elpymistä ja **häiriönsietokykyisempää, kestävämpää ja oikeudenmukaisempaa Eurooppaa.**

Tämän vuoksi komissio on sitoutunut lujasti toteuttamaan kaikki keskeiset aloitteensa kuuden yleistavoitteen puitteissa. Joidenkin aloitteiden ennakoitu vähäinen lykkääntyminen johtuu tarpeesta **ottaa huomioon kriisin opetukset**, jättää aikaa asianmukaisiin kuulemisiin tai varmistaa, että paremman sääntelyn periaatteita noudatetaan. Se antaa myös aikaa, jotta ehdotuksista voidaan keskustella perusteellisesti sidosryhmien kanssa, lainsäädäntövallan käyttäjät voivat hyväksyä ne nopeasti ja kansalliset viranomaiset voivat panna säädökset asianmukaisesti täytäntöön – kaikki samaan aikaan kun hoidettavana on edelleen myös kansanterveyskriisi.

Aloitteet, jotka ovat välttämättömiä tai tukevat välitöntä elpymistä, aiotaan esittää komission työohjelmassa alun perin suunnitellulla tavalla. Näitä ovat muun muassa **alojen älykästä integroitumista koskeva strategia, kunnostamiseen kannustava aloite rakennusallalle, kestävä ja älykkään liikkumisen strategia, digitaalisia palveluja koskevan säädös, nuorisotakuun kehittäminen ja valkoinen kirja ulkomaisia tukia koskevasta välineestä.**

Jotkin kiireelliset ja pandemian vuoksi viivästyneet merkittävät aloitteet, etenkin **uusi maahanmuuttosopimus ja Euroopan osaamisohjelman päivitys**, esitetään mahdollisimman pian. Osa aloitteista lykkääntyy myöhemmäksi tänä vuonna tai ensi vuoden alkuun, jotta ne ehditään valmistella hyvin kuulemisineen.

Aloitteiden ryhmittely mukautetuissa liitteissä ei muuta komission jäsenten vastuualueita, jotka on määritelty puheenjohtaja von der Leyenin kullekin kollegion jäsenelle lähettämässä toimeksiantokirjeessä.

Komissio jatkaa tiivistä yhteistyötä Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa tänä vuonna jo käynnistettyjen aloitteiden parissa. Komissio aikoo myös jatkaa ehdotettuihin tai tuleviin aloitteisiin liittyvää yhteistyötä alueiden, kaupunkien, työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisten kanssa.

3. PAREMPI SÄÄNTELY JA STRATEGINEN ENNAKOINTI

Kriisi on osoittanut, kuinka tärkeää päättäjien on pystyä tekemään tietopohjaisia päätöksiä, jotka perustuvat vankkaan näyttöön ja kaikkien käytettävissä olevien vaihtoehtojen ja niiden todennäköisten vaikutusten arviointiin. Tästä syystä paremman sääntelyn periaatteilla on oltava edelleenkin keskeinen sija lainsäädäntötyössä. Komissio esittää **tiedonantonsa paremmasta sääntelystä** myöhemmin tänä vuonna.

Kriisi lisää myös tarvetta keventää turhaa sääntelytaakkaa aikana, jolloin Euroopan pitäisi saada taloutensa uudelleen käyntiin. Tämän vuoksi komissio perustaa lähiviikkoina **Fit for Future -foorumin**, jonka tarkoituksena on saada sidosryhmät ja kaikki hallintotasot mukaan EU:n lainsäädännön yksinkertaistamiseen ja nykyaikaistamiseen.

Ensimmäisessä **vuotuisessa strategisessa ennakointiraportissa** otetaan huomioon kansanterveyskriisin vaikutus tärkeimpiin kehityskulkuihin ja poliittisiin ratkaisuihin. Euroopan elpymissuunnitelman mukaisesti raportissa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden on parannettava kykyään selviytyä nykyisistä ja tulevista systeemisistä häiriöistä, kuten covid-19-kriisistä.

Kansalaisten, yritysten ja sidosryhmien näkemykset ovat myös ratkaisevia komission ehdotusten laadun kannalta. Kriisi on kuitenkin vaikeuttanut ihmisten mahdollisuuksia esittää niitä. Tämän vuoksi komissio aikoo lisätä **julkista kuulemista ja mahdollisuuksia antaa palautetta** vuonna 2020 tai ensi vuoden alussa käynnistettävistä aloitteista. Kuulemisaikaa pidennetään mahdollisuuksien mukaan jopa kuudella viikolla. Myöhemmäksi lykättyjen aloitteiden julkisia kuulemisia ei tässä vaiheessa käynnistetä, ellei se ole perusteltua.

4. PÄÄTELMÄT

Tämä mukautettu komission työohjelma vuodeksi 2020 osoittaa, että Eurooppa aikoo päättäväisesti toteuttaa sitoumuksensa sekä ottaa yhdessä huomioon tämän kriisin opetukset.

Lisäksi Eurooppa osoittaa nyt Euroopan elpymissuunnitelmassa esitettyjen ehdotusten sekä myöhemmin tänä vuonna aiekirjeessä ja komission vuoden 2021 työohjelmassa esitettävien aloitteiden kautta olevansa valmis raivaamaan tietä parempaan tulevaisuuteen.

Komissio on täysin sitoutunut tekemään yhteistyötä sekä Euroopan parlamentin että neuvoston kanssa komission työohjelman toteuttamiseksi. Komissio painottaa sen yhteydessä kansalaisten näkemysten huomioon ottamista ja konkreettisten tulosten tuottamista häiriönsietokykyisemmän, kestävämmän ja oikeudenmukaisemman Euroopan rakentamiseksi.